

מסורת הש"ס

א) ע"כ ה"ה ג' ע"כ ה"ה ג'
ב) [למנון ג'] מסת ה"ה
ד) [ויחמנו עו] ה"ה כ"ה
טקס: [למנון ו] ג"ל הכי
ט"ל

הורה אור השלם

1. על פי שנים עזרים או
שלישה עזרים ימות המות
לא ימות על פי עד
אחר: [דברים יז]

גליון הש"ס

הוס' ד"ה הא ובר דפ"ג
על ר"ח. ש"ן למנון דף מה
ט"ז ג"כ ש"ס ד"ה ר"ע
וכמ"ס ש"ס:

הנהגות הב"ח

ב) הנפשות ד"ה בזמן
ויו' כפ"ק ממות היב"ב
אמרינן דהו' אמר רבא
ה"כ תמתינן ליה: (ב) בא"ד
ול' כנסתין שראוהו
באחד שחרג את הנפש
אפי"ס: (ג) בא"ד תמתינן
העדות כסאל:

מוסף רש"י

מכות. מלכות לרבוע
(ד"ר ב. ג.) אלא להחמיר
עליו. ש"ל תמתינן ליה
ובלא הוא היה הדין
מתיקנת לא יעשו בו דין
הוא מן מקימין דבר ומכות
א"ל. על אהא כמה וכמה
שישלים שבו כו'. שמונה
מדה הנוטה מרהיב ממת
סורעת, מדה טובה היא
אמר ונ"ל דמ' לאלפי',
מדת סורעת היא אמר
על שלשים ועל רבועים (ל"ט).

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין ט.

דאפרו ביה מלקוח ולא אפרו ביה קטלא. דהא דדלי לא מיקטלא
אלא לוקה דלון לך מיתת בית דין שלא נאמר בה לאו וקסבר לאו
שניתן לאהרתי מיתת בית דין לוקין עליו כי אמרו בה מלקות ולא
קטלא: משום ר' ישמעאל אמרו בעשרים ושלשה. טעמא מפרש

למנון (דף י'): אחד מן העדים. והיו

שם שלשה או ארבעה שיכולה עדות
להתקיים בשאר: הא דרבי עקיבא
במסקת מכות: לא בא שלישי כו'.
דמשמע שנאמר (דברים יט) על פי
שנים עדים (ויקוס) כל שכן שלשה
למה נאמר או שלשה עדים אלא
להחמיר עליו למנון חומר בעדי שקר
ששלישי עליו אפי"ס שלא היה זה נידון
על פיו למיתה שהרי כניס שעדידו
תמלא נמי לאו נידון אפילו הכי עשה
הכתוב את דינו כיוצא באלו ש"ס
הוזמו יהרג אף השלישי מפני שייטפל
בדבר עניניה: קל וחומר שישלם
שבר וכו'. דקימנא (ל'ו) מדה טובה
מרוצה ממת פורענות הלכך קל
וחומר הוא: כנס דברים אמורים.
עדות בטלה: דדיני נפשות.
דרמנמלא אמר (בבבבא ה') והלילו
העדה דמהדרין דבר זכותא לבטל
העדות ולא יהרג לא הוא ולא הס:
רבי אומר אחד דיני ממונות ואחד
דיני נפשות. שוין נפק עדותן בטלה:
ואימתי. דדיני נפשות עדותן בטלה:

בזמן שהפירו. הקרוב או הפסול בעצרה ענינה נגדו דעתם שאף הם
נעשים עדים והרי הכתוב הקיס שלשה לנטל העדות אם כי קרוב או
פסול אל לא התרו הקרוב והפסול בעצרה ענינה אלא שמתקן
והקשרים התרו בהן אין אלו נעשים עדים ותמתינן העדות בשאר:
דא"כ

דפליג אדר"ש וס"ל דנהרגין אפי"ס שאין שלשתן דקסבר ואין להקיס שלשה נשנים לענין זה דכיון דכתיב (דברים יט) ושעיתם לו
כאשר זמם הרי זממו שנים שיש כח בדיהם להרוג בפני עצמם וקיימנן פירש במכות (סג) לא בא השלישי להקיס עליו ולהחמיר עליו
לא לריך קרא דכתיב (סג) והנה עד שקר העד דמשמע כל העדות ואינן נהרגין עד שיוחמו כולן ולא בא הכתוב אלא להחמיר עליו
אלא אין לפרש לא בא השלישי להקיס עליו גרידא אלא גם להחמיר עליו אפי"ס דר"ש מודה דשלשתן נהרגין ה"מ כשנבא בתוך כדי
דיבור כדמפרש התם בגמרא אלא רבי עקיבא סבר שנעשה אפי"ס שכל אפי"ס מנדקט נטפל דהא כיון דלית ליה לרבי עקיבא היקשא

דעד שיהו שלשתן וזממון כדאזכר בהם אפי"ס שישלם שבו כו'. שמונה
מדה הנוטה מרהיב ממת
סורעת, מדה טובה היא
אמר ונ"ל דמ' לאלפי',
מדת סורעת היא אמר
על שלשים ועל רבועים (ל"ט).

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין ט.

דאתרו ביה כמ"ד (מסכת יג): לאו שניתן לאהרתי
מיתת ב"ד לוקין עליו ואם היינו יכולין לפרש במלקות
של מוילא שם רע היה מתיישב וימיה דמשמע הכל דכסר ר' מאיר
מכות כ"ג א"ס כן הוה דרש קרא והלדקו לענין עדים וזממוין לוקו
כדלקמן (דף י') ומה הוה משני מהא

דפרין מיוקו ליה מלא מענה דלא מני

לשני דמשני למנון משום דהוה לאו
שאין בו מעשה מ"מ הוה לקי דהא
ר' מאיר גמר כפ"ק דמכות (דף ד'):
(סג) דעדים וזממוין לוקין ומשלמין
ממנו ממוילא שם רע ויה"ג דגמר
לענין לוקין דאפי"ס דהוה לאו שאין
בו מעשה וכן"ס דהוה משני משום
דהוה לאו שניתן לאהרתי מיתת ב"ד
חדל דלית ליה ללוקין עליו לפי
פסדת רב אפי"ס ועוד דר"מ אית ליה
אזהרה לעדים וזממוין מקרא אחרינא
כפ"ק דמכות (י"ג סג) וי"ל דאפי"ס
דגמר עדים וזממוין ממולא שם רע
ה"מ לענין דלא דרשין כדי רשמעו
לפיכך אלא מוקמינא לה לדרשה
אחרייתא באלו נעדות (במכות ל"ב): אכל
גבי האי אי דלי דנלי קרא דלוקי לא
הוה גמרינן כיון דכתיב לעשות
דדרשין מיהם באלו כן הלוקין (מסכת
דף יג): דבניקן לאו שיש בו מעשה
אי נמי י"ל דמוילא שם רע גופיה לא
נפקא לן דלוקי אלא מוהיה אם כן הכות
בר

הרשב"א כדאמר פרק נערה
ויתרו מן וכן (מכ"ב) מוהיה אם כן הכות מפרש:
לא בא השלישי להקיס ע"י אלא להחמיר ע"י. דר"ש קאי
דקתיב כפ"ק דמכות (דף ה' סג) לעיל מהך ר"ש אומר מה
שנים אין נהרגין עד שיהיו שניהם עדים וזממוין אף שלשה וכו' ומני למימר

הרשב"א כדאמר פרק נערה
ויתרו מן וכן (מכ"ב) מוהיה אם כן הכות מפרש:
לא בא השלישי להקיס ע"י אלא להחמיר ע"י. דר"ש קאי
דקתיב כפ"ק דמכות (דף ה' סג) לעיל מהך ר"ש אומר מה
שנים אין נהרגין עד שיהיו שניהם עדים וזממוין אף שלשה וכו' ומני למימר

דעו שיהו שלשתן וזממוין כדאזכר בהם אפי"ס שישלם שבו כו'. שמונה
מדה הנוטה מרהיב ממת
סורעת, מדה טובה היא
אמר ונ"ל דמ' לאלפי',
מדת סורעת היא אמר
על שלשים ועל רבועים (ל"ט).

רבי

עין משפט ור מוצא

עב א ב ג (ב) מ"י פ"ח
מלכות עדות ה"ה ג ד
סנה ללוקין ר"ג טו"ע מ"מ
סיוון ט טע"ק ח וי"ב נח
ספ"י ד:

רבינו חננאל

פשוטות הן רבינא אמר
כגון שנמצא אחד מן
העדים קרוב או פסול ר'
מאיר סבר לה כר' יוסי
דאמר כדבי נפשות בטלה
העדות כולה ואין שם דיני
נפשות כלל אבל יש בה
דיני ממונות דהא רבי יוסי
הוה דאמר תמתינן העדות
בשאר. ורבנן כרבי דאמר
תמתינן העדות בשאר
ואפי"ס שנמצא אחד מן
העדים קרוב או פסול השאר
כשרין לדיני נפשות דהא
לא אמרו בהו ואמרי
לאסודרו אתין. ואנו
עמדין לפרשיו במקומו.